

ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО
ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО
 2, Маика България Sq., 5000 Велико Търново
 ☎ +359 62 619 304 факс: 062/ 627 997
 ✉ mayort@vt.bia-bg.com
 пощ. код 5000

РЕГИСТРАЦИОНЕН ИНДЕКС И ДАТА
 09-00-237 / 26.03.21г

VELIKO TURNOVO MUNICIPALITY

2, Maika Bulgaria Sq., 5000 Veliko Turnovo, BULGARIA
 +359 62 619 304, fax +359 62 627 997
 mayort@vt.bia-bg.com

**ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ
 ОБЩИНСКИ СЪВЕТ**

РЕГИСТРАЦИОНЕН ИНДЕКС И ДАТА
 Вх. № 1202 / 31.03.2021г.

ДО
Г-Н ВЕНЦИСЛАВ СПИРДОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

УВАЖАЕМИ Г-Н СПИРДОНОВ,

Във връзка с изискването на чл.79, ал.5 от Закона за опазване на околната среда, приложено изпращам Ви Отчет за 2020 г. за изпълнение на Програма за опазване на околната среда на територията на Община Велико Търново 2015 – 2020 г. и като неразделни части от нея Регионална програма за управление на отпадъците на регион Велико Търново 2014 – 2020 г. и Програма за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества и управление на качеството на атмосферния въздух в Община Велико Търново 2015-2020 г.

Приложение: Съгласно текста.

до: ПК в ЗОС-в.д
 ПК в УТМ
 31.03.21

С уважение:

СНЕЖАНА ДАНЕВА-ИВАНОВА
ЗА КМЕТ НА ОБЩИНА
ВЕЛИКО ТЪРНОВО
 /Заповед РД 22-601/22.03.2021 г./

ISO 9001:2008 Сертификат N Q030304
 ISO 14001:2004 Сертификат N 23285
 ISO 27001:2005 Сертификат N 23285

ОТЧЕТ
От Кмета на Община Велико Търново
за изпълнение на
Програма за опазване на околната среда на територията
на Община Велико Търново 2015 - 2020 г.
за 2020г.,

и като неразделни части от нея
Регионална програма за управление на отпадъците на регион Велико Търново
2014 – 2020 г. и
Програма за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини
прахови частици в атмосферния въздух за периода
2015-2020 г.

В съответствие с изискванията на чл.79 от Закона за опазване на околната среда, Общинска администрация разработи, а Общински съвет прие с Решение №1347 от 18.12.2014 г. Програма за опазване на околната среда на територията на Община Велико Търново с период на действие 2015 – 2020 г.

Основните аспекти на Програмата за опазване на околната среда на територията на Община Велико Търново са отразени в плана ѝ за действие, който е неразделна част от нея и обхваща следните стратегически цели:

- ✓ Осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за всякакви цели;
- ✓ Подобряване качеството на атмосферния въздух и шумовото замърсяване на населените места;
- ✓ Подобряване управлението на отпадъците и защитата на почвите на територията на Общината;
- ✓ Значително подобряване на чистотата в населените места;
- ✓ Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в условията на развиващ се екотуризъм в Община В. Търново;
- ✓ Осигуряване ефективно управление на околната среда и интегриране на екологичната политика за развитие на икономическите сектори в общината;
- ✓ Повишаване на екологичната култура, информираност и участие на гражданите в решаването на екологичните проблеми.

1. Осигуряване на добро качество и достатъчно количество вода за всякакви цели:

Община Велико Търново се отнася към Басейнова дирекция - Дунавски район, гр. Плевен. Реките в общината имат дъждовно - снежен режим на подхранване, с пролетен максимум и есенен минимум. Най-голямата водна артерия в Общината е река Янтра, с притоци река Росица, река Белица, река Дряновска, река Негованка и други. Водосборният басейн на реката е 86 кв.км.

Оценката на актуалното състояние на количеството и качеството на водите, вкл. и на отпадъчните води, своевременно идентифициране на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване на вредните последици и определяне на степента на ефективност на осъществяваните мероприятия за използване и опазване

на водите се осъществява от Басейнова дирекция за управление на водите Дунавски район. Дейността се осъществява чрез натрупване, обработка и анализ на данни от мониторинг на количеството и качеството на водите на територията на Дунавски район. В резултат на извършените дейности по мониторинг и оценка на състоянието на водите в Дунавски район за Басейново управление се изготвят Програми за мониторинг.

Основен питеен източник е ХВ "Йовковци", снабдяващ с питейна вода 25 населени места. Язовир "Йовковци", изграден на територията на община Елена по поречието на р. Веселина, е с обем 92 млн.куб.м, а пречиствателната станция за питейни води ПСПВ "Йовковци" е с проектен капацитет 2500 л/сек. ПСПВ е въведена в експлоатация през 1980 г., като е изграден само първият етап с 50% мощност от предвидената. Процентът на населението, ползващо вода за питейно-битови нужди от ХВ "Йовковци" е 93.5 %.

На територията на Общината има 18 микро-язовира, карстови изворни пещери и термални води. Характерни за региона са карстовите изворни пещери. Подземните минерални води се използват за пиене и балнеолечение. Термоминерални води има при село Вонеща вода и с. Ресен.

Основните проблеми във водоснабдяването произтичат предимно от силно амортизираните мрежи и съоръжения, в резултат на което загубите на вода достигат до над 50%.

При определяне насоките за развитието на системите на техническата инфраструктура усилията са насочени към преодоляване на изоставането на изграждане и най-вече на канализацията на усвоените територии спрямо реализираното водоснабдяване, както и към бъдещото им синхронно развитие.

През 1982 г. е въведена в експлоатация Пречиствателна станция за отпадъчни води ПСОВ "Велико Търново" (местонахождение – местност "Дервеня"). ПСОВ работи по технологична схема за биологично пречистване по метода "продължителна аерация" на постъпващите отпадъчни води, като обслужва около 60 хил. души население, промишлени предприятия и фирми в града. Въведена е в експлоатация и нова технологична схема за пречистване с анаеробна стабилизация и механично обезводняване на утайките, което дава възможност за механично и биологично пречистване на цялото постъпващо водно количество от 700 л/сек.

В голямата си част населените места на Община Велико Търново са водоснабдени изцяло или частично. Слаба страна в тази насока е липсата на канализация и пречиствателни съоръжения за битови отпадни води. В големите населени места частично е изградена само отводнителна мрежа за повърхностни води. Тенденцията съобразно финансовите възможности на общината е за постепенно проектиране и реализиране на канализационни мрежи в населените места където такава липсва.

1.1. Подобряване на водоснабдяването и качеството на питейната вода за жителите на Община В. Търново:

ВиК мрежи и съоръжения, външни инвеститори и предадени на Община Велико Търново:

1. Част от подземен канализационен колектор, находящ се в УПИ ХХ, кв.336 по регулационния план на гр. Велико Търново, Община Велико Търново” с дължина 15,75м, диаметър DN800мм HDPE
2. Външни ВиК връзки на обществено-обслужваща сграда, находяща се в УПИ II, кв.136А по регулационния план на гр. Велико Търново, преминаващи по улици с идентификатори 10447.503.43 и 10447.503.46 по КК и КР на гр. Велико Търново, Община Велико Търново, Област Велико Търново, с дължина на водопровода 85,8м и диаметър 90 мм и дължина на канала 16,0 м и диаметър 225 мм.
3. Водопровод по ул. „Ком“, гр. Велико Търново“, находящ се по улица „Ком“- от пресечката с ул. Вежен до пресечката с ул. „Вихрен“, гр. Велико Търново, Община Велико Търново, Област Велико Търново, с дължина на водопровода 75м и диаметър 110 мм и дължина на водопроводните отклонения 51,5м и диаметри 75 и 63мм.

Инвестиции направени от ВиК „Йовковци“ ООД, гр.Велико Търново:

1. ПОМПИ - 3 бр. (Помпена станция за с. НИКЮП, Помпена станция за с. МОМИН СБОР, Помпена станция "КОЛЮ ФИЧЕТО", гр.В.Търново)
2. ВОДОМЕРИ ВОЛТМАНОВИ - 2 бр. ("БИЗНЕС ПАРК ВЕЛИКО ТЪРНОВО" ЕАД (МЛЕКОЗАВОД), ул. "МАГИСТРАЛНА" № 5, МОБАЛ "Д-Р СТЕФАН ЧЕРКЕЗОВ" АД, ул. "НИШ" № 1)
3. ТЕРМИНАЛНИ СТАНЦИИ - 2 бр.(Напорен резервоар "БУКОВЕЦ - ВИСОКА ЗОНА", Напорен резервоар "БУКОВЕЦ - НИСКА ЗОНА")
4. ВОДОПРОВОД(вътрешен) - ул. "ИЛАРИОН ДРАГОСТИНОВ", гр.Велико Търново ОК 8137 - ОК 8154 и ОК 8255 - ОК 2211, тръби РЕНД ф 110, 90 и 280мм, дължина 540м
5. ВОДОПРОВОД(вътрешен) - ул. "ПАНАЙОТ ВОЛОВ", гр.Велико Търново ОК 2508 - ОК 2573, тръби РЕНД ф 180мм, дължина 252м
6. ВОДОПРОВОД(вътрешен) -ул. "ВТОРА", с. Вонеща вода, тръби РЕНД ф 40мм, дължина 45м
7. ВОДОПРОВОД(вътрешен) - ул. "ПЪРВА"(КРАЙ НА СЕЛОТО), с. Вонеща вода, тръби РЕНД ф 32мм, дължина 80м, с балансова стойност 491,67лв.
8. ВОДОПРОВОД(външен) - с. Войнежа, тръби РЕНД ф 140мм, дължина 563м
9. ВОДОПРОВОД(вътрешен) - ул. "ВАСИЛ АПРИЛОВ" и връзка при кръстовище на ул. "ИВАН МОМЧИЛОВ", ул. "ПАНАЙОТ ВОЛОВ" и ул. "АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ", гр.Велико Търново ОК 2573 - ОК 2423, ОК 2508 - ОК 2504, ОК 2508 - ОК 2508А, тръби РЕНД ф 180 и 110мм, дължина 242м
10. ВОДОПРОВОД(вътрешен) - ул. "АЛЕКСАНДЪР БУРМОВ", гр.Велико Търново ОК 2364 - ОК 2518, тръби РЕНД ф 110мм, дължина 80м
11. ВОДОПРОВОД(вътрешен) - ул. "ДРАГАН ЦОНЧЕВ", гр.Велико Търново ОК 8604 - ОК 8612, тръби РЕНД ф 90мм, дължина 228м
12. ВОДОПРОВОД(външен) - ПРЕМИНАВАНЕ под р. РОСИЦА, с. РЕСЕН, тръби РЕНД ф 140мм, дължина 130м

13. ВОДОПРОВОД(външен) - от ОБЛЕКЧИТЕЛНА ШАХТА към с. ВЪГЛЕВЦИ, тръби РЕНД ф 110 и 90мм, дължина 1 906м

14. КАНАЛИЗАЦИЯ(вътрешен) - ул. "СТОЯНЧО АХТАР", гр.Велико Търново ОК 1645 - ОК 1600, тръби гофр.РЕ ф 400мм, дължина 24м

15. СПИРАТЕЛНИ КРАНА - 3 бр. и ПОЖАРНИ ХИДРАНТИ - 4 бр. – (СЕВЛИЕВСКИ ВОДОПРОВОД, над с. ЛЕДЕНИК; ШАХТА ИЗПРАЗНИЕЛ, с. ПЧЕЛИЩЕ; бул. "НИКОЛА ГАБРОВСКИ" № 81, гр.Велико Търново; ул. "СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ" № 28, гр.Велико Търново; до КЪЩА № 146, край на с. ВЕЛЧЕВО; бул. "НИКОЛА ГАБРОВСКИ" № 71, гр.Велико Търново; вход на с. ВЕЛЧЕВО)

16. СТЕРИЛИЗАТОР-СУШИЛНЯ (лаборатория за отпадъчни води, ПСОВ - Велико Търново)

17. СИСТЕМА ЗА РАДИООТЧЕТ LORA GATEWAY и 235 бр. ВОДОМЕРИ 3/4" за ДИСТАНЦИОННО ОТЧИТАНЕ – с. Малки чифлик

18. ЧЕСТОТЕН ИНВЕРТОР – Помпена станция "КОЛЮ ФИЧЕТО", гр.Велико Търново

19. ЕЛ. ЧАСТ и АВТОМАТИЗАЦИЯ на Помпена станция "КОЛЮ ФИЧЕТО", гр.Велико Търново

20. ЕЛ. ЧАСТ и АВТОМАТИЗАЦИЯ на Помпена станция "АКАЦИЯ", гр.Велико Търново

21. СГРАДНИ ВОДОПРОВОДНИ ОТКЛОНЕНИЯ - 16 бр. (ул. "Деньо Чоканов" № 6, гр.В.Търново; ул. "Деньо Чоканов" № 8, гр.В.Търново; ул. "Чукара" № 13, гр.Дебелец; ул. "Искър" № 2, УПИ № VI, кв. 153, гр.В.Търново; ул. "Цветарска", УПИ № XVIII-309, кв. VI а, гр.Килифарево; УПИ № X-638, кв. 53, п.н. 9144885, с.Беляковец; ул. "Александър Бурмов" № 16, гр.В.Търново; ул. "Александър Бурмов" № 22, гр.В.Търново; бул. "Никола Габровски" № 63, комплекс "Болярски Дом", УПИ № XX, кв. 336, гр.В.Търново; УПИ № IV-407, кв. 37, п.н. 9145170, с.Присово; ул. "Седми Юли" № 23, гр.В.Търново; ул. "Драган Цончев" № 3, гр.В.Търново; ул. "Деньо Чоканов" № 5 А, гр.В.Търново; ул. "Димитър Рашев" № 6 Б, гр.В.Търново; ул. "Христо Ботев" № 84, гр.В.Търново; чешма в парк "СВЕТА ГОРА", гр.В.Търново, тръби РЕНД ф 25,32,40,50,63,90 и 110мм, обща дължина 721м

22. СГРАДНО КАНАЛИЗАЦИОННО ОТКЛОНЕНИЕ - ул. "Искър" № 2, УПИ № VI, кв. 153, гр.В.Търново, тръби гофр.РЕ ф 110 и 250мм, дължина 10,8м.

1.2. Подобряване на мониторинга и контрола върху състоянието на водите:

Постоянен мониторинг за определяне на имисияното състояние на водите се осъществява от РИОСВ - В. Търново и се публикува на страницата на РИОСВ <https://www.riosvt.org/reports/>

1.3. Изграждане или доизграждане и рехабилитиране на необходимата инфраструктура за събиране, пречистване и отвеждане на отпадъчните води в населените места на територията на Общината:

За проекта: „КАНАЛИЗАЦИЯ И ВЪНШЕН КАНАЛИЗАЦИОНЕН КОЛЕКТОР НА С.БЕЛЯКОВЕЦ, ОБЩИНА ВЕЛИКО ТЪРНОВО“ е издадено и е влязло в сила Разрешение за строеж №67/06.04.2020г. Проектът предвижда изграждане на битова канализация с дължина 11 702 м, дъждовна канализация с дължина 978 м и външен канализационен колектор с дължина 2 786 м. Чрез външния канализационен колектор отпадъчните води от селото ще се заустват в канализацията на град Велико Търново и чрез нея ще се отвеждат за пречистване в Пречиствателната станция за отпадъчни води на гр. Велико Търново.

2. Подобряване качеството на атмосферния въздух и шумовото замърсяване в населените места:

Съгласно Заповед РД-969/21.12.2013 г. на Министъра на околната среда и водите, територията на Община Велико Търново е включена в списъка на районите за оценка и управление на КАВ на територията на Република България като зона/териториална единица в която се констатира замърсяването на атмосферния въздух с фини прахови частици. Данни за превишаване на установените норми са регистрирани от един стационарен пункт от Националната мрежа за мониторинг на качеството на атмосферния въздух, с код BG 0020A-VT1.

Разработената „Програма за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини прахови частици в атмосферния въздух за периода 2015 – 2020 г.“ е приета с решение № 585 от 30.03.2017 г. на Великотърновски общински съвет.

Програмата е с обхват на замърсителя фини прахови частици (ФПЧ 10 и ФПЧ 2.5), като времевия обхват на програмата е за периода 2015 – 2020 година.

Основната цел на програмата е намаляване нивата на замърсителите на въздуха на територията на община Велико Търново и достигане на нормите за ФПЧ10 в периода 2015-2020 г., намаляване на здравния риск, контрол на мероприятията за намаляване замърсяването от опесъчаването и хигиенизирането, битовото отопление, транспорта и строителните дейности, формулиране на мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух. Като неразделна част от програмата е разработен и план за действие съгласно чл. 27 ЗЧАВ, указващ мерките, които трябва да бъдат предприети в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план, с оглед намаляването на риска и ограничаване продължителността на превишаване на установените норми, включително и при неблагоприятни метеорологични условия.

Като неразделна част от настоящия отчет на Програмата за периода 01.01.2019 – 31.12.2019 г. се явява приложения 1 – отчет на изпълнените мерки и действия, заложи в плана за действие към програмата.

Наблюдението върху качеството на атмосферния въздух и превишението на нормите за ФПЧ10 в района на гр.Велико Търново се осъществява от един стационарен пункт от Националната мрежа за мониторинг на качеството на атмосферния въздух, с код BG 0020A-VT1, част от РОУКАВ „Северен“ с код BG0004. Същия е разположен в сградата на РИОСВ – В. Търново.

В пункта се извършват непрекъснати замервания на следните замърсители: PM10, PM2,5 бензен, а от месец юли 2019 г. се извършва пробонабиране и анализ за съдържанието на олово (Pb), кадмий (Cd), арсен (As) и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ) във фракцията ФПЧ10, като контролът на ПАВ включва определяне на съдържанието на бензо(а)пирен.

Районът основно попада под въздействието на промишленото предприятие „Топлофикация ВТ“ АД, също така е разположен и в непосредствена близост до главен път София – Варна. Допълнително влияние оказва и комунално-битовата дейност на жителите в кварталите, разположени в близост до пункта, основно през зимния период – битово отопление на населението с твърди горива. Така може да се каже, че значима част от емисиите на ФПЧ са в резултат от съвкупността на изброените по-горе фактори.

Освен от стационарния пункт на НАСЕМ, наблюдение на качеството на атмосферния въздух в района на гр. Велико Търново се осъществява и в още три пункта за мониторинг на КАВ, които не са част от НАСЕМ:

Пункт на „Кроношпан“, разположен в двора на ЦДГ „Рада Войвода“ в кв. Чолаковци, който следи определените показатели – формалдеhid и ФПЧ 10. Данните от пункта са достъпни на страницата на РИОСВ.

В изпълнение на проект „Българските общини работят заедно за подобряване качеството на атмосферния въздух“, който се реализира с финансовата подкрепа на програма LIFE + на Европейския съюз, през м. септември 2020 г. бяха поставени два броя Автоматични станции за наблюдение на КАВ. Станциите са разположени в двора на ПМГ „Васил Друмев“ и на ул. Вежен в кв. Акация. Монтираните станции извършват едновременно паралелно измерване на двете фракции ФПЧ 10 и ФПЧ 2.5 и осигуряват възможност за пълноценен анализ и реалистична оценка на състоянието на атмосферния въздух.

Инсталираните автоматични анализатори са двуканални за едновременно и независимо измерване на ФПЧ10 и ФПЧ2,5, работещи с дебит 2,3 м3/час:

- принцип на пробонабиране: гравиметричен (гравиметрично отлагане върху прахов филтър с диам. 47мм)

- принцип на измерване: бета абсорбция

Анализът на обобщените данни от пункта за мониторинг качеството на атмосферния въздух, разположен в сградата на РИОСВ – В. Търново за 2020 г. показва следното:

Фини прахови частици ФПЧ₁₀

Мониторинга на ФПЧ 10 се осъществява от пункт, разположен в сградата на РИОСВ /ръчно пробонабиране/, в непосредствена близост до улица с интензивно движение.

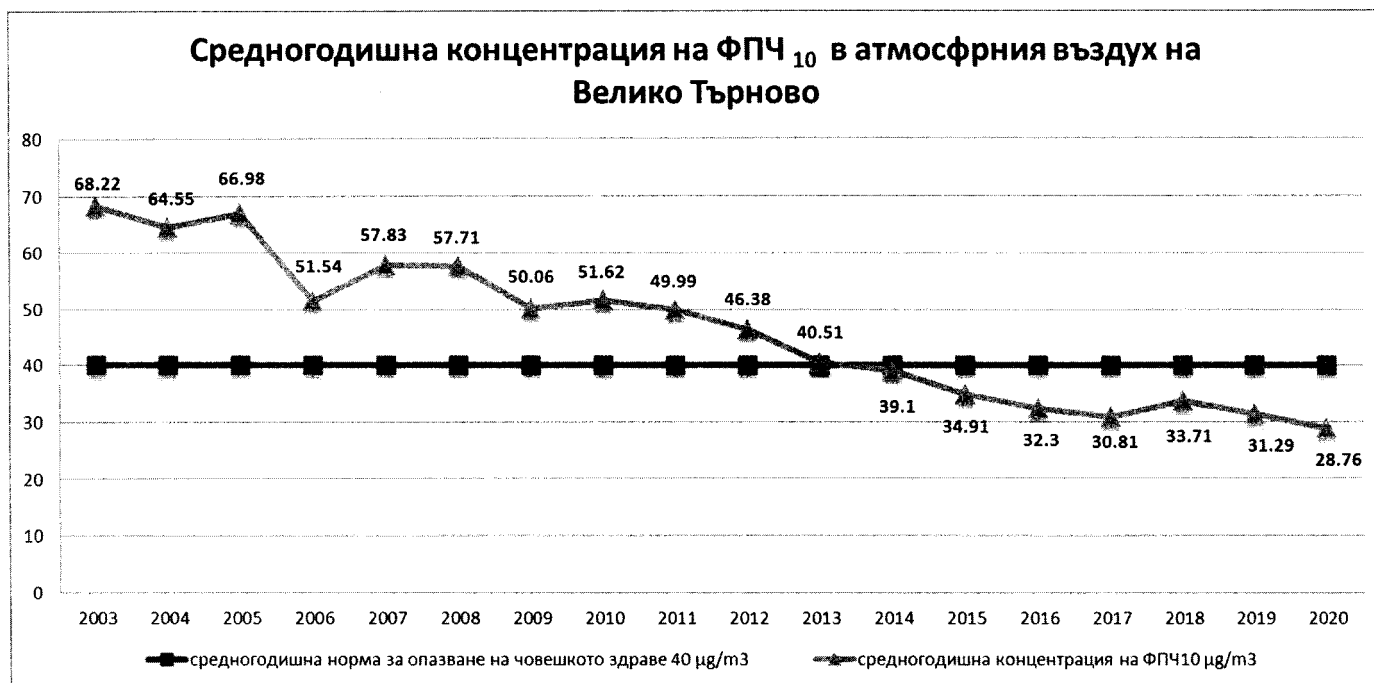
От общо 362 регистрирани средноденонощни стойности на ФПЧ 10, 38 превишават допустимата средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве - 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, което е с 1 повече в сравнение с 2018 г.

В табличен вид е представена информация за средомесечната концентрация на ФПЧ 10 и регистрирания брой превишения на средноденонощната норма за ФПЧ 10 и средногодишната му концентрация за периода 2018 – 2020 г.

Месец	Средномесечна концентрация [µg/m ³]			Брой на превишения		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Януари	42.72	39.28	47.73	9	7	16
Февруари	30.95	44.78	26.71	1	9	2
Март	38.93	36.02	38.19	9	2	5
Април	31.88	29.14	24.45	1	1	0
Май	24.62	21.09	19.82	0	0	1
Юни	21.38	22.35	19.84	0	0	0
Юли	22.69	23.65	20.37	0	0	0
Август	30.37	23.71	22.27	0	0	0
Септември	32.12	32.25	24.76	2	3	0
Октомври	41.58	38.96	30.15	7	5	3
Ноември	33.35	23.93	39.35	4	0	7
Декември	53.95	40.26	31.54	15	10	4
Средна концентрация	33.71	31.29	28.76	48	37	38
Норма по Наредба №12/2010 г.	40.00			35		

Средногодишната концентрация на ФПЧ 10 е 28.76 µg/m³ и не превишава средногодишната норма за опазване на човешкото здраве (40 µg/m³). На следващата диаграма са показани стойностите на SGK на ФПЧ 10 за периода 2003-2019 г. Като от 2014 г. не се наблюдават превишение на стойностите на SGK на ФПЧ 10.

Причини: Съгласно данните от Националната програма за подобряване качеството на атмосферния въздух за периода 2020-2024г. основният източник на емисии за всички общини в България включително и Община Велико Търново е битовото отопление с използването на неефективни печки и котли на твърдо гориво, за които е изчислено, че представляват най-малко 85% от емисиите на ФПЧ₁₀. Поддържането на високо фоново ниво от изгаряне на твърди горива оказва съществен принос при формирането на средногодишните концентрации за територията на община Велико Търново.

Приносът на транспорта (двигатели, спирачки и унос) върху замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ₁₀ в общината е втория по значимост източник на замърсяване.

Видно от представената графика, следва да отбележим и тенденция на съществуващо подобрение на КАВ и намаляване на емисиите на ФПЧ₁₀ по отношение на средногодишната концентрация и броя на превишенията на ПС на СДНОЧЗ след 2014г. което е в резултат от предприетите действия от страна на община Велико Търново чрез изпълнение на мерките към програмата за КАВ, като основен принос за това има газификацията на обществени сгради и домакинства. В резултат се установява положителна тенденция към намаляване на емисиите, която обаче не води до постигане на очакваните и желани резултати за съответствие с нормативно установените законодателни стойности.

Регистрирана е сезонна зависимост в разпределението на СДК надхвърлящи ПС на СДН от 50 µg/Nm³. Основната част от превишенията се наблюдават през зимните месеци – януари, февруари, ноември и декември, когато битовото отопление оказва съществено влияние върху концентрацията.

Всичко това определя необходимостта от предприемане на нови действия, чрез обединяване на усилия на местно и национално ниво, които да бъдат приоритетно насочени към намаляване на емисиите от ФПЧ₁₀ от изгарянето на твърди горива в

домакинствата. За община Велико Търново усилията ще бъдат насочени главно към кварталите с предимно ниско застрояване, от които се генерират най-голяма част от емисиите на ФПЧ₁₀ (битово отопление).

Всичко казано до тук, определя необходимостта както от продължаване на досегашните усилия на общинската администрация по изпълнение на мерките, но също така и от предприемане на допълнителни мерки, които да доведат до съответствие с утвърдените норми за КАВ.

В тази връзка е изготвена и „Актуализация на Програмата за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини прахови частици в атмосферния въздух на община Велико Търново“. В програмата са заложили редица мерки, които следват и разширяват обхвата на мерките от предходната програма. С изпълнението им се цели намаляване и свеждане на нивата на ФПЧ 10 до нормативно определените

Фини прахови частици ФПЧ_{2,5}

През 2020 г. са извършени 320 измервания на ФПЧ_{2,5}. Средногодишната концентрация е 19.28 µg/m³ и не превишава средногодишната норма от 20 µg/m³.

Бензен

През 2020 г. са извършени 172 измервания на бензен. Като измерената средногодишна концентрация е 0.203 µg/m³ и не превишава средногодишната норма за опазване на човешкото здраве (5 µg/m³)

Пункт на „Кроношпан“

От м. октомври 2019 г. в изпълнение на условие от издадено Комплексно разрешително на „Кроношпан България“ ЕООД, гр. Бургас площадка Велико Търново, започна да функционира Автоматичен пункт за мониторинг на КАВ. Данните от пункта са публично достъпни на страницата на РИОСВ – В. Търново на следния линк: <https://www.riosvt.org/air/spravka-kronoshpan/>. В пункта се извършват замервания на ФПЧ 10 и формалдехид.

През 2020 г. данните от пункта следват тенденциите на пункта от РИОСВ. За отчетната година завишени стойности на СДН на ФПЧ 10 се отчитат в 12 дни за цялата година, като нормативно определения праг е 35 дни. Отчетените завишения са през зимните месеци, когато е и отопляемия сезон.

В изпълнение на проект „Българските общини работят заедно за подобряване качеството на атмосферния въздух“ по програма LIFE, през 2020 г. бяха монтирани две автоматични мониторингови станции, АИС 1 в кв. Акация, ул. Вежен и АИС 2 – в двора на ПМГ „Васил Друмев“. Автоматичните станции, които са монтирани, извършват едновременно, паралелно измерване на двете фракции ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2,5} осигуряват възможност за пълноценен анализ и реалистична оценка на състоянието на атмосферния въздух.

Инсталираните автоматични анализатори са двуканални за едновременно и независимо измерване на ФПЧ10 и ФПЧ2,5. Предстои данните от двете АИС, чрез които да се получава информацията за качеството на въздуха да се визуализират и предоставят на гражданите в реално време чрез сайта на Община Велико Търново.

Община Велико Търново ежегодно докладва изпълнението на мерките, заложи в Програмата за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини прахови частици в атмосферния въздух за периода 2015-2020 г., пред РИОСВ – В. Търново, които от своя страна извършват докладване пред Европейската комисия.

Проблемът със замърсяването на атмосферния въздух в гр. Велико Търново с прах и ФПЧ е актуален поради това, че голяма част от населението използва твърдо гориво (дърва и въглища) за отопление по икономически съображения. От данните се вижда, че превишения на нормите се наблюдава основни пред отоплителния период.

Също така, върху качеството на атмосферния въздух оказва влияние и промишленото замърсяване. Контрола върху замърсителите от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии се осъществява от Регионалната инспекция по околна среда и водите – В. Търново.

През 2020 г. е извършен мониторинг и е изготвена оценка от РЗИ – Велико Търново на шумовото натоварване в гр. В. Търново, причинено от основния източник на шум в урбанизирана среда – автомобилният транспорт.

Броят на пунктовете, тяхното разположение и разпределение са определени, съгласно Методика за определяне на броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията на шумовите нива, утвърдена от Министъра на здравеопазването, влязла в сила през 2007 г. Броят на пунктовете за наблюдение през 2019 г. в гр. В. Търново са 18 бр. Мониторингът и контролът на шума в околната среда е извършен съгласно действащата нормативна уредба.

Съгласно предоставена информация от РЗИ – Велико Търново, мониторингът на шума през 2020 година показва, че от проведените 90 измервания на уличен шум, 62 (68.88%) са със стойности над нормите. От тях: 42 измервания са в пунктове, разположени в територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик при еквивалентно ниво на шума 60 дБ(А) и 20 измервания в пунктове на територии, подлежащи на усилен шумозащита (11 в жилищни зони и територии при еквивалентно ниво на шума от 55 дБ(А) и 9 в зони за обществен и индивидуален отдих, зони за лечебни заведения и санаториуми, зони за научно-изследователска и учебна дейност при еквивалентно ниво на шума 45 дБ(А).) В териториите с промишлени източници на шум не са измерени превишения на нормата от 70 дБ(А).

В сравнение с 2019 г., обобщеният анализ на резултатите от измерванията на шума през 2020 г. показва следното:

Осредненото еквивалентно ниво на шума незначително намалява за гр. В. Търново (65.23 дБ(А) за 2019 г. и 64,11 дБ(А) за 2020 г.)

Във всички пунктове, разположени на територии, подлежащи на усилен шумозащита с изключение на един пункт са регистрирани еквивалентни нива на шума над нормативно определените стойности от 45 дБ(А) и 55 дБ(А)

Измерените еквивалентни нива на шума в наблюдаваните пунктове, разположени на територии с промишлени източници на шум, не надвишават граничните стойности на нивата на шума.

В три от наблюдаваните пунктове стойностите на еквивалентните нива на шума се увеличават с 1 – 2 дБ(А), а в 6 от пунктовете намаляват с 1-6 дБ(А).

Интензивността на автомобилното движение нараства за гр. В. Търново– от 793 МПС/час за 2019 г. на 808 МПС/час за 2020 г.

Въпреки предприетите мерки за оптимизиране на акустичната обстановка и през 2020 г. продължава неблагоприятната тенденция на измерени наднормени еквивалентни нива на шума на територии, подлежащи на усилен шумозащита и на територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик.

2.1.Свеждане и поддържане нивата на замърсителите на въздуха в населените места до нормативно определените нива в страната:

Във връзка с изискването на чл.27 от Закон за чистотата на атмосферния въздух е разработена „Актуализация на Програмата за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини прахови частици в атмосферния въздух на община Велико Търново“ за периода 2021-2025 г. и е извършена моделна оценка на замърсяването чрез дисперсионно моделиране, на атмосферния въздух по показател ФПЧ10. Актуализацията на общинската програма и планиране на мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух, които да доведат до постигане на определените норми за КАВ, е извършено в изпълнение на проект по Приоритетна ос 5 на ОП „Околна среда 2014-2020 г. – „Актуализация на Програмата за намаляване на емисиите и достигане на установените норми за фини прахови частици в атмосферния въздух в община Велико Търново.

С цел подобряване на качеството на атмосферния въздух и акустичната обстановка на територията на общината, през 2019 г. са осъществени редица дейности, по-важните от които са: реконструкция на уличната мрежа, провеждане на озеленителни и залесителни мероприятия, разширение на газоразпределителната мрежа и включване на нови обекти към захранване с природен газ.

Също така, община Велико Търново е асоцииран бенефициент по Интегриран проект „Българските община работят заедно за подобряване на качеството на атмосферния въздух“ по програма LIFE+. Проектът стартира през октомври 2018г. и ще се реализира за срок от 6 год., като изпълнението е разделено на три етапа: Подготовка, Демонстрация и Изпълнение. Целта на проекта включва подобряване качеството на въздуха в градовете участници в проекта, намаляване на броят на дните с превишение на нормата за фини

прахови частици над допустимата, проектиране демонстриране и внедряване на схема за преход към алтернативни форми на битово отопление в градовете от ИП, промени в нормативната уредба на национално, регионално и местно ниво, които използват устойчивост на процесите на подобряване на КАВ.

Проектът е изключително полезен за град като Велико Търново, тъй като битовото отопление на твърдо гориво има голям принос към замърсяването на въздуха. Конкретно за старопрестолния град, инвестиционното намерение предвижда смяна на старите печки на близо 500 домакинства и монтиране на две автоматични мониторингови станции, които ще следят и предоставят на гражданите информацията за качеството на въздуха в реално време чрез сайта на Община Велико Търново.

През 2020 г. започна да се изпълнява фаза 2 от проекта – Пилотна фаза. През тази фаза бяха подменени отоплителните устройства на 56 домакинства, като старите печки и котли на твърдо гориво бяха подменени с такива използващи газ и пелети. Също така бяха поставени 2 броя АИС за мониторинг на КАВ - на ул. Вежен и в двора на ПМГ „Васил Друмев“.

Очакваните резултати са в няколко насоки: подобряване на качеството на атмосферния въздух чрез ограничаване на твърдото гориво, като форма на битово отопление; повишаване на качеството на живот; повишаване на привлекателността на градовете и за местните жители, за бизнеса, за туристите.

Община Велико Търново разработва и друг проект в сферата на чистотата на въздуха, който ще позволи на още домакинства да подменят своите стари отоплителни уреди, или да им поставят съвременни филтри.

2.2.Рехабилитация на съществуващата и изграждане на нова пътна и улична мрежа:

През 2020 г. са извършвани текущи ремонти за подобряване на експлоатационното състояние на улична мрежа на гр. Велико Търново, като част от дейностите включват текущи ремонти на пътните и улични настилки, подобряване на уличното отводняване - ремонт на дъждоприемни шахти и улични оттоци, направа на пътна хоризонтална маркировка (напречна маркировка, пешеходни пътеки, забранени площи за паркиране, острови, стоп линии и др., както и направа на надлъжна маркировка (осови линии, стрелки и др.), поставяне на нови или подмяна на увредени пътни знаци, ремонт и монтиране на нови пешеходни предпазни парапети, ремонти на тротоарни настилки, ремонти на стъпала и стълбищни улици, поддръжка на светофарните уредби в града и др. По проекти изпълнявани от община В. Търново са рехабилитирани както следва: 42 383 м² тротоарни настилки; 4 281 м² паркинги; 44 905 м² улични настилки; доизградени нови улици – 12 130 м²; положени градински бордюри 373 м; нова тротоарна настилка 1384 м²

2.3. Увеличаване на поддържаните зелени площи в населените места:

Изготвената картотека на дълготрайната дървесна растителност е достъпна на интернет страницата на Общината, информацията регулярно се актуализира и разширява.

Извършва се постоянен контрол върху всички дейности, свързани с почистване на обществени територии, сметоизвозване, озеленяване, овладяване на популацията на безстопанствени кучета, детски площадки и охрана.

През 2020 г. на територията на гр. В. Търново са засадени 84 броя дървесна растителност, 33 бр. храстова растителност и 41 580 бр. едногодишни цветя.

Също така, по проект „Моята градинка“ са засадени още 538 бр. дървета, цветя и храсти (туя, винка, лигуструм, хибискус, хортензия, вайгела, люляк и др.) и 6 бр. дръвчета.

3. Подобряване управлението на отпадъците и защитата на почвите в населените места:

На основание чл.52, ал.6 от Закон за управление на отпадъците е изготвена Регионална програма за управление на отпадъците за общините Велико Търново, Горна Оряховица, Лясковец, Стражица, Елена и Златарица, с период на действие 2014 – 2020 г.

В Програмата са отразени всички мерки и действия касаещи управлението на отпадъците и подобряването на екологичната обстановка в населените места. С оглед прилагане на необходимите мерки по управление на отпадъците на регионално ниво, програмата е насочена основно към:

- ✓ Предприемане на мерки за предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци;
- ✓ Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;
- ✓ Подобряване на организацията по разделяне, временно съхраняване, събиране и транспортиране на отпадъците;
- ✓ Прилагане на екологосъобразно обезвреждане на отпадъците – изграждане и експлоатация на Регионална система за управление на отпадъците на регион Велико Търново;
- ✓ Предотвратяване и намаляване на риска от стари замърсявания с отпадъци;
- ✓ Правно регулиране на управлението на отпадъците и ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта;
- ✓ Осигуряване на достатъчни и надеждни данни за отпадъците;
- ✓ Укрепване на административния капацитет на администрацията, отговорна за управлението на отпадъците в общината;
- ✓ Увеличаване на инвестициите и прилагане на принципите „Отговорност на производителя“ и „Замърсителят плаща“ при интегрирано управление на отпадъците;
- ✓ Повишаване участието на обществеността при управление на дейностите по отпадъците в общината;
- ✓ Развитие на устойчиви системи за управление на специфични потоци отпадъци.

3.1. Оптимизация на организираната общинска система за събиране и транспортиране на ТБО:

Ежегодно се извършва поддръжка и оптимизация на създадената система за събиране и транспортиране на битови отпадъци.

През 2020 г. в гр. Велико Търново са подменени и поставени допълнително 61 броя контейнери тип „бобър“ и 73 броя поцинковани кофи, а в населените места на общината – 60 бр. контейнер тип „бобър“. С цел да се избегне „час пик“ е извършена оптимизация на графика за обслужване на контейнерите, предимно в централната градска част.

В населените места от общината, по предварителна заявка от кметовете, своевременно се закупуват и поставят нови съдове за битови отпадъци. Обслужването се осъществява от ОП „Зелени системи“.

Събраните отпадъци се транспортират за последващо третиране до РСУО – Велико Търново, където се сепарират и компостираат. Количествата отпадъци от РСУО за 2020 г. са както следва:

Общо постъпили за сепариране смесени битови отпадъци	25 809,320
Рециклируеми отпадъчни материали /стъкло, метали, пластмаси, хартия и картон/, отделени от сепариращата инсталация	2 472,840
Модифицирано гориво от отпадъци /RDF/, отделено от сепарираща инсталация	2 759,920
Биоразградими отпадъци, отделени от сепариращата инсталация	11 597,120
Постъпили за депониране след отсортиране на смесени битови отпадъци	8 979,440
Постъпили за депониране отпадъци от външни фирми	1 879,58
Общо постъпили за депониране отпадъци в клетка 1	10 895,02
Общо постъпили зелени отпадъци за компостиране	808,920

3.2. Поетапно закриване на всички действащи сметища на територията на Общината:

През 2020 г. стартираха дейностите по закриване и рекултивация на депо за неопасни отпадъци в с. Шереметя, чиято експлоатация беше спряна със Заповед №474/11.08.2016 г. на Директора на РИОСВ – В. Търново. През месец март 2019 г., ПУДООС съгласува представения проект на тръжна документация и през м. април, на заседание на УС на ПУДООС е взето решение за отпускане на БФП за реализация на проекта. През 2020 г. беше сключен договор за осигуряване на финансиране, като се очаква изпълнението да приключи през пролетта на 2021 г.

През 2020 г. започна процедура по одобряване на ЧИ на ОУП с обхват ПИ №43253.76.1, №43253.58.5, №43253.58.6, №43253.58.14, №43253.76.313 и части от №43253.58.11 и №43253.76.308 по КККР, землище на с. Леденик, Община В. Търново, ПУП - ПРЗ за отделяне на части от ПИ и обединяването им с общински ПИ в общ УПИ I “за техническа инфраструктура“, както и обособяване на самостоятелни УПИ IV и УПИ V „за производствени и складови дейности“ (Пп) за оставащите части от ПИ №43253.58.5 и ПИ №43253.58.6. След приключването и една част от съществуващото от 1972г. депо за

строителни отпадъци в землището на с.Леденик ще бъде рекултивирано , а на другата част ще бъде изградено площадка за приемане и третиране на строителни отпадъци.

През 2020 г. са констатирани и почистени 54 новообразувани нерегламентирани сметища върху общинска територия на обща площ от 91 дка.

3.3. Поетапно включване на населените места в системата за разделно събиране на отпадъци и въвеждане на системи за компостиране:

Община Велико Търново имаше сключен договор с „Екопак България” АД за разделно събиране на отпадъци от опаковки до месец юли 2020 г., а от месец август 2020 г. има договор с „Еко Партнърс България“ АД. Освен в гр. В. Търново, системата е въведена и функционира в още 7 населени места на територията на Общината: гр. Дебелец, гр. Килифарево, с. Ресен, с. Самоводене, с. Шереметя, с. Малък Чифлик и с. Арбанаси. Разположени са цветни контейнери на общо 171 точки, като разделно събраните отпадъци от тях се транспортират на сортировъчна площадка, след което се извършва тяхното оползотворяване или депониране. Цветните контейнери са тип „иглу“, които са по-ефективни при ограничаване изхвърлянето на битови и строителни отпадъци в тях, както и ограничаване на замърсяването извън контейнерите.

Основните затруднения за доброто функциониране на системата, са използването на контейнерите от търговски обекти, които изхвърлят обемни отпадъци и това води до бързо запълване на контейнерите. За такъв тип отпадъци от фирми има друг ред за третиране и оползотворяване - предаване директно на фирми, занимаващи се с дейности по отпадъци.

Разпределението на контейнерите по населени места е следното:

гр. Велико Търново – 130 точки; гр. Дебелец – 13 точки; гр. Килифарево – 9 точки; с. Арбанаси – 4 т.; с. Ресен – 8 т.; с. Самоводене – 6 т.; с. Шереметя – 1 т.

През 2020 г. отчета от организациите по оползотворяване е както следва:

„Екопак България“ АД:

	Придобити отпадъци бруто /тон/	Количество отсортирани отпадъци /тон/
Сини контейнери	33,56	26,09
Жълти контейнери	19,08	6,29
Зелени контейнери	40,68	40,68

„Еко Партнърс България“ АД”:

	Общо /тон/
Придобити отпадъци от цветните контейнери	80,240
Отсортирани отпадъци	70,320
от които:	
Хартиени и картонени опаковки	31,420
Пластмасови опаковки	21,260

Метални опаковки	0,380
Стъклени опаковки	17,260

Община Велико Търново изпълнява изискванията на екологичното законодателство, като организира дейности по разделно събиране на масово разпространени отпадъци каквито са: излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС); негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА); излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) и излезли от употреба гуми (ИУГ) През 2020 г. са събрани:

- ✓ НУБА – 255 кг
- ✓ ИУЕЕО - 4610 кг
- ✓ ИУГ - 1170 кг

По проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Велико Търново“ в големите населени места на територията на Общината е изградена система за разделно събиране на зелени отпадъци, от които се получава компост.

През 2019 г. са поставени контейнери за разделно събиране на следните видове отпадъци: за дървесни отпадъци - 3 бр. контейнери и за текстилни отпадъци и обувки от домакинствата – 5 бр. контейнери. През м. декември 2020 г. са поставени още 5 бр. контейнери за текстилни отпадъци. Събраните количества са както следва:

Текстилни – 66,232 тона; дървесни отпадъци – 118,900 тона.

От м. декември 2019 г. Общината има сключен договор с фирма за изграждане на система за събиране на едрогабаритни отпадъци. Разполагат се 11 бр. специализирани контейнери в различни части на града и се обслужват по определен график.

На територията на община Велико Търново са разположени 109 броя кафяви контейнери за биоразградими отпадъци и 152 броя зелени контейнери за събиране на зелени отпадъци. Контейнерите се обслужват по график от ОП „Зелени системи“ с 2 бр. специализирани камиони. Кафявите контейнери и един от сметосъбиращите автомобили са закупени със средства, освободени по реда на Наредба №7 за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци, във връзка с подобряване на системата за разделно събиране на биоразградими и зелени отпадъци. Разделно събраните отпадъци от зелените и кафявите контейнери, както и зелените отпадъци от поддръжката на паркове градини и обществени територии от гр. Велико Търново, се извозват до Регионалната система за управление на отпадъците, където подлежат на компостиране. Биоразградимите отпадъци образувани от почистването и поддържането на паркове и междублокови пространства също се събират разделно и се предават за понататъшна обработка в РСУО. През 2020 г. в община В. Търново са събрани 808,920 т зелени отпадъци, които са постъпили за компостиране.

3.4. Изграждане на система за разделно събиране на опасните отпадъци от домакинствата, вкл. едрогабаритните:

В изпълнение на чл.19, ал.3, т.9 от Закон за управление на отпадъците, Община Велико Търново е сключила договор с „БалБок Инженеринг“ АД за организиране на мобилни събирателни пунктове за приемане за последващо третиране на опасни битови отпадъци

от домакинствата. През 2020 г. са проведени 3 кампании в гр. В. Търново, като общото количество събрани опасни отпадъци от домакинствата е 1173,700 кг.

В изпълнение на чл.19, ал.3, т.11 от Закон за управление на отпадъците Община Велико Търново е сключила договор с „Еко Феникс“ ЕООД за осигуряването на площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други. Такава площадка има и на територията на РСУО – Велико Търново.

4. Подобряване на чистотата в населените места:

4.1. Създаване на система за поддържане и контрол на чистотата на населените места с цел повишаване удовлетвореността на гражданите:

Поддържа се система за контрол на чистотата на населените места.

ОП „Зелени системи“ осигурява поддържане чистотата на територии за обществено ползване, като дейностите се извършват по график:

- Ежедневно почистване: на площади, тротоари, спирки на градският транспорт и стълбища в централната градска част и в I зона на гр. В. Търново и в централните части на кварталите на гр. В. Търново.
- Ежеседмично почистване на улици, площади, тротоари и стълбищата от II зона на гр. В. Търново.
- Сезонно почистване
  - измиване на улиците, тротоарите и площадите на гр. В. Търново
  - почистване от пясък, след приключване на дейностите по зимно поддържане.

През 2020 г. е извършено двукратно измиване на уличната мрежа в гр. Велико Търново и едно извънредно.

Първото е извършено в периода 28 януари – 04 май

Второто е извършено в периода 23 юли – 28 август

И едно междинно на централна градска част включващо: Самоводска чаршия, ул. Независимост, ул. Стефан Стамболов, ул. Иван Вазов, ул. Пиколо, пл. Цар Асен I, ул. Св. Кл. Охридски – в периода 15 – 17 септември

В населените места на общината през 2020 г. е извършено двукратно окосяване на гробищните паркове и окастряне и окосяване на общинската пътна мрежа.

5. Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в условията на развиващ се екотуризъм в Община Велико Търново:

5.1. Опазване и възстановяване на природните екосистеми:

Предотвратяване на свлачищни дейности, почистване и укрепване на речни корита –

По отношение възстановяване на природни екосистеми и защита на населението от бедствия, през 2020 г. е извършено:

Почистен от наноси участък преди и след моста на река Янтра в землището на село Пушево;

Почистен от наноси участък преди и след моста на река Янтра в землището на село Самоводене.

През 2020 г. е изготвен проект на заповед за обявяване на защитена зона BG0000216 „Емен“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, както и заповед за обявяване на защитена зона BG0000213 „Търновски височини“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

5.2. Обезпечаване постигането на устойчиво използване на биологичните ресурси (гори, лечебни растения, ловни видове и рибни ресурси) в границите на Община В. Търново:

През 2020 г. не са издавани разрешителни за ползване на лечебни растения от територии общинска собственост.

През 2020 г. са издадени 61 бр. разрешителни за сеч от Общински горски фонд, добита дървесина в размер на 7748 м³, от които 1159 м³ – едра строителна, 296 м³ – средна строителна, 29 м³ – дребна строителна и 6264 м³ – дърва за огрев.

Изпълнение на мерки, заложи в лесоустройствените проекти – Съставен е план за противопожарни мероприятия за 2020 г. и е извършено маркиране на насаждения за сеч като част от мероприятията по стопанисването на горите.

Общата площ на горите е 5632.0 хка, като общия запас с клони е 694 425 плътни м³. Средния запас с клони на 1 ха е 126 м³, средния годишен прираст е 2.88 м³ на 1 хка при средна възраст 46 г. Преобладаващата част от насажденията са смесени издънкови насаждения - 1931.0 хка, нискостъблени - 2138.1 хка, иглолистни култури – 615.3 хка, широколистни високостъблени – 730.4 хка и тополови – 109 хка. Горите със защитни функции са 1072.2 хка или 19% от общата площ.

Общото ползване за десетилетието с клони е 144 460 м³, като средно годишното ползване с клони е 14 446 м³. За десетилетието е предвидено да се залесява върху 100.5 ха редуцирана площ.

През 2020 г. не са предвиждани и изпълнявани залесителни мероприятия в Общинския горски фонд, тъй като разрешителните за сеч, които се издават са за отгледни сечи на издънкови гори. При такъв тип сечи, гората се самообновява чрез издънки.

6. Осигуряване ефективно управление на околната среда:

6.1. Подобряване административния капацитет в Община В. Търново, работещ по прилагане на националното екологично законодателство на местно ниво, ангажиран с разработката и управлението на проекти в областта на опазването на околната среда и с привезждането в изпълнение на общински програми и планове с екологична насоченост:

През 2017 г. е разработена нова версия и е извършен преход към новата версия на международен стандарт 14001:2015 – Системи за управление на околната среда. През 2020 г. е проведен вътрешен одит и преглед от ръководството на внедрената Система, като част от интегрираната система за управление.

26.03.2021 г.